

Aleg. 126.

Wniosek.

Zważywszy, że niektóre przepisy obowiązującej ustawy drogowej są bądź niesłuszne, bądź niejasne, bądź niewystarczające dla skutecznego rozwoju dróg gminnych;

zważywszy, że w szczególności rozkład prestacyi drogowych nie uwzględnia najuboższych warstw ludności t. zw. chałupników, którzy od numerów domów do takiej samej obowiązani są prestacyi jak właściciele gruntów;

zważywszy, że przepisy dotyczące prestacyi obszarów dworskich w materyale drzewnym, nierównomiernie obciążają obszary dworskie, dają powód do niejednostajnej interpretacyi, a nadto są niewystarczające na zaspokojenie potrzeb administracyi dróg gminnych;

zważywszy, że również przepis o datkach na drogi z powodu nadzwyczajnego zużycia daje możność uchylania się od tych datków licznym przedsiębiorstwom, które do utrzymywania dróg wcale się nie przyczyniają;

zważywszy, że zarządy drogowe w dotychczasowym składzie, nie odpowiadają należycie swemu zadaniu;

zważywszy, że zmiana powyższych przepisów jest nagłą; — wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Postanowienia §§. 12, 13, 16, 19, ustęp drugi, 26, alinea 5 i ustęp ostatni §. 27, alinea 3, wreszcie §. 28, ustęp trzeci ustawy drogowej z d. 7. lipca 1885 r. (Dz. u. kr. Nr. 39), przestają obowiązywać w dotychczasowem brzmieniu i opiewać mają jak następuje:

§. 12.

Prestacye na rzecz dróg gminnych wymierza się w sposób następujący:

Od każdego numeru domu położonego w gminie wiejskiej lub na obszarze dworskim i od każdej rodziny, a względnie partyi, prowadzącej samoistne gospodarstwo domowe, a zamieszkałej w gminie miejskiej, odrabiać należy rocznie cztery dni piesze. Wydziały powiatowe mogą pojedynczym kontrybuentom zniżać lub zupełnie odpisywać pomienione prestacye w wypadkach godnych uwzględnienia, podług prawideł uchwalonych przez Radę powiatową, a zatwierdzonych przez Wydział krajowy.

Kto opłaca podatek bezpośredni, przypisany w gminie lub na obszarze dworskim, uiszcza rocznie, oprócz prestacyi powyżej oznaczonej, 3% dodatku do podatków bezpośrednich.

Obszar dworski winien nadto uiszczać corocznie z końcem pierwszego kwartału zgóry na powiatowy fundusz obiektów sztucznych, istniejących na drogach gminnych opłatę w wysokości 5% płaconych przez siebie dodatków do podatków bezpośrednich.

Wolno jednak obszarowi dworskiemu zamiast zapłacenia powyższych 5% w gotowiznie wydać potrzebny i przydatny na budowę lub utrzymanie obiektów sztucznych w obrębie gminy, stanowiącej z nim jedną miejscowość, materiał drzewny lub kamienny.

Jeżeli wartość tego materiału przewyższy 5% rocznych podatków, będzie nadwyżka bonifikowaną, jeżeli zaś tej miary nie osiągnie, brakującą kwotę dopłaci obszar dworski w gotówce.

Koszta dowozu materiału mają być pokryte środkami wskazanymi w §. 11. lit. a) i e).

Zarządowi drogowemu wolno będzie, w razie uznanej przez niego potrzeby, zmienić robotę pieszą na ciągłą, w stosunku trzech dni pieszych do jednego dnia parokonnego, a dwóch dni pieszych do jednego parobydłanego zaprzęgu.

Zamiany takiej żądać można tylko od kontrybuenta, posiadającego potrzebny inwentarz roboczy i uiszczającego prestacyę w naturze.

Gdyby ilość prestacyi w pewnej miejscowości przewyższała potrzebę, natenczas może Rada powiatowa za przyzwoleniem Wydziału krajowego zniżyć na rok jeden wymiar prestacyj.

Ustęp III.

§. 13.

Z opłat uiszczanych przez obszary dworskie w myśl ustępu 4. §. 12. utworzonym będzie powiatowy fundusz obiektów sztucznych w powiecie dla dróg gminnych, który to fundusz tylko na budowę i utrzymanie tychże obiektów używanym być może.

Jeżeli fundusz ten wzrośnie do takiej kwoty, że swym kapitałem zabezpiecza pokrycie tychże potrzeb w powiecie w ten sposób, iż na podstawie dziesięcioletniego przecięcia wydatków potrzebom bieżącym odpowiada, natenczas może Rada powiatowa za przyzwoleniem Wydziału krajowego zniżyć opłaty względnie prestacye w materiale wszystkich obszarów dworskich w powiecie, lub takowe w całości uchylić na tak długo, jak długo fundusz powyższy poniżej dziesięcioletniego rocznego wydatku nie spadnie.

[§. 16.

Każdy do prestacyi obowiązany (§. 12) może się od niej wykupić spłatą jej wartości, na podstawie ceny ustanowionej przez Radę powiatową (§. 26 ust. 5), a to w przeciągu sześciu tygodni od dnia ogłoszenia ceny wykupna.

Obszary dworskie, które chcą zamiast zapłaty 5% podatku w gotówce wydać materiał w naturze (§. 12 ustęp 5), obowiązane są donieść o tem wydziałowi powiatowemu w tym samym terminie. W przeciwnym razie może Wydział powiatowy zamiany opłaty na prestacyę w materiale nie przyjąć.

Ustęp II.

§. 19.

Kto nieomyconą drogę powiatową lub gminną, albo znajdujące się na niej mosty przewożeniem ciężarów, własnymi lub najętymi zaprzęgami, w niezwykły sposób zużywa, obowiązany jest przyczyniać się do kosztów utrzymania, względnie naprawy tejże drogi lub mostu osobnym, odpowiednim do zużycia datkiem. Postanowienie to niema zastosowania do użycia drogi na cele wyłącznie rolnicze, jak: przewóz własnych produktów rolnych, użyźnianie gruntów i melioracye.

§. 26.

Rada powiatowa stanowi:

5) o corocznej cenie wykupna prestacyi oraz o cenie materiału drzewnego i kamiennego, mającego się wydać przez obszary dworskie zamiast opłaty w gotowiznie (§. 12 ustęp 5) dla całego powiatu lub jego części, a to uchwałą, przynajmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem każdego roku administracyjnego powziąć się mającą; wreszcie

6) o pokryciu z funduszu powiatowego nadwyżki kosztów budowy i utrzymania obiektów sztucznych, niepokrytej z powiatowego funduszu tychże obiektów.

§. 27.

Wydział powiatowy :

3) zarządza powiatowym funduszem dróg gminnych i obiektów sztucznych, przedkłada corocznie Radzie powiatowej preliminarz potrzeb, które z tych funduszy mają być pokryte i wyznacza zasilki w myśl §. 13.

Ustęp III.

§. 28.

Zarząd dróg gminnych wykonywać będzie naczelnik gminy razem z przełożonym obszaru dworskiego pod bezpośredniem kierownictwem delegata Wydziału powiatowego.

Wnioskodawcy :

Franciszek Paszkowski.
Stanisław Jędrzejowicz.

Stan. Niedzielski, A. Wodzicki, Potocki, Jan Tarnowski, A. Jędrzejowicz, Popowski, Bobrzyński, Madeyski, Zoll, Skalkowski, Tomisław Rozwadowski, E. Raczyński, Zdzisław Skrzyński, ks. Sawa, T. Merunowicz.

